

Natuurwaardenonderzoek Metaalbewerkersweg

Gemeente Amsterdam

Dienst Ruimtelijke Ordening

Beleidsteam Stad

Mei 2012

Inhoud

1. Samenvatting en conclusies	3
2. Inleiding.....	4
3. Kaders	5
4. Beschrijving van het gebied en inventarisatie.....	7
5. Ingrepen en analyse van de effecten op flora en fauna	8
6. Consequenties natuurwetgeving en ontheffing Flora- en faunawet	9
7. Conclusies en aanbevelingen	12

1. Samenvatting en conclusies

Voor het plangebied Metaalbewerkersweg wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan is overwegend conserverend van karakter.

In dit natuurwaardenonderzoek is nagegaan of er vanuit de natuurwetgeving consequenties zijn voor het plan. Voor dit gebied gaat het vooral om soortbescherming of te wel de Flora- en faunawet.

Er zijn in de nabijheid geen Natura2000-gebieden, waarop een negatief effect te verwachten valt.

In het plangebied komen wel een aantal beschermde soorten voor. Voor de meeste soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de broedvogels die in het plangebied voorkomen geldt dat de nesten tijdens de broedperiode beschermd zijn en daarbuiten niet. Bij werkzaamheden dienen de nesten van vogels ontzien te worden. Dat kan goed door de planning van de werkzaamheden op de broedperiode van de aanwezige broedvogels aan te passen.

Er is een kleine kans dat er in een gebouw in het plangebied vleermuizen verblijven. Als vastgesteld is dat een gebouw mogelijk geschikte verblijfplaatsen heeft is nader onderzoek noodzakelijk. De vleermuissoorten door de Europese Habitatrichtlijn beschermd.

De natuurwaarden in het plangebied zijn niet groot. Door eenvoudige maatregelen als meer straatbomen en gevelgroen kan het gebied aantrekkelijker gemaakt worden voor vogels.

Braakliggend terrein

2. Inleiding

Het project

Het bestemmingsplan voor het plangebied Metaalbewerkerweg is overwegend conserverend van karakter. Er is nog één braakliggende kavel in het plangebied. In deze natuurtoets wordt onderzocht welke consequenties er vanuit de natuurwetgeving kunnen zijn voor het bestemmingsplan.

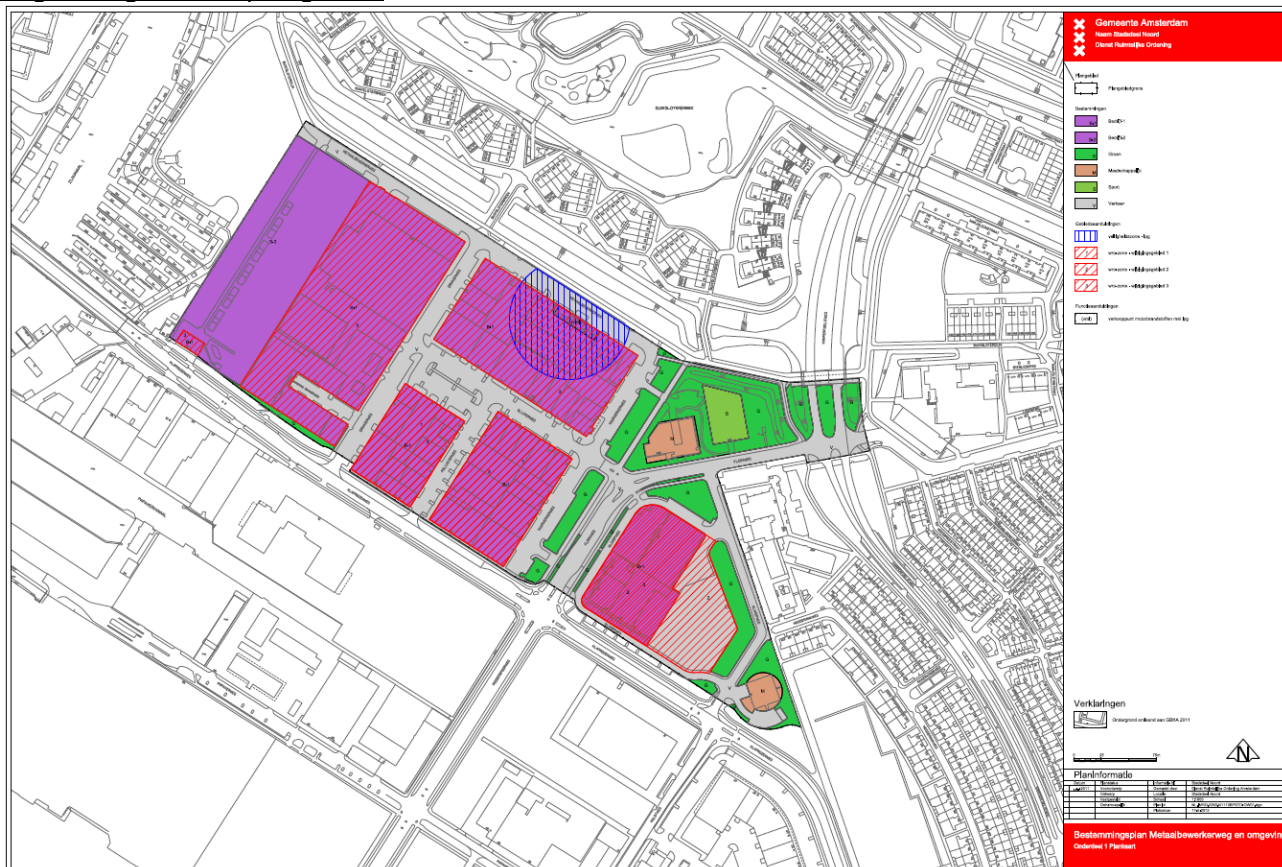
Werkwijze

Deze toets behandelt eerst de wettelijke en beleidskaders. Daarna volgt een beschrijving van het gebied en de soorten die er voorkomen dan wel verwacht kunnen worden. Vervolgens worden de mogelijke effecten van ingrepen op de aanwezige soorten beschreven. Tenslotte wordt beoordeeld of er omstandigheden zijn, waarbij een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet aangevraagd moet worden. En onder welke voorwaarden een ontheffing naar alle waarschijnlijkheid verkregen kan worden. Op 23 mei 2012 is het plangebied bezocht.

Eerder onderzoek

Gegevens over het voorkomen van soorten worden sinds 1990 bijgehouden in de 'Ecologische Atlas Amsterdam'. De grotere groengebieden zijn regelmatig geïnventariseerd, ook in de directe omgeving van de Gemeente Amsterdam. De soortgroepen waarvan de gegevens zijn bijgehouden zijn zoogdieren, broedvogels, reptielen, amfibieën, vissen, kreeftachtigen, dagvlinders, sprinkhanen, krekels en libellen. Locaties van roepende rugstreeppadden worden elk jaar in kaart gebracht. In 2004 en 2005 zijn alle kolonies huismussen in de openbare ruimte van Amsterdam geïnventariseerd. In 2011 is er een natuurwaardenonderzoek in verband met de aanleg van een busbaan langs de Klaprozenweg.

Begrenzing van het plangebied

3. Kaders

Wettelijke kaders	
Natuurbeschermingswet (1998) - Natura-2000 (gebiedsbescherming)	Gebiedsbescherming - Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000 Onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) zijn gebieden aangewezen die onderdeel uitmaken van de Europese ecologische hoofdstructuur, de Natura 2000 gebieden genaamd. Indien een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt in of in de nabijheid van een Natura 2000 gebied moet worden onderzocht of de ontwikkeling de kwaliteit van het gebied kan verslechteren of verstoren. Indien het bestemmingsplan de kwaliteit van een Natura 2000 gebied kan verslechteren of verstoren dient er een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd.
Flora- en faunawet en gedragscode (soortbescherming)	In april 2002 is de Flora- en faunawet (Ffwet) van kracht geworden. Op grond van deze wet zijn vrijwel alle in het wild en van nature in Nederland voorkomende dieren, beschermd. De Ffwet bevat verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dieren en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. Bij vrijwel alle ingrepen moet met door Flora- en faunawet beschermde soorten rekening worden gehouden. De beschermde soorten zijn met behulp van tabellen onderverdeeld in verschillende niveaus van bescherming. Voor het bestemmingsplan moet inzichtelijk worden gemaakt voor welke soorten er mogelijk ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd en onder welke voorwaarden deze naar alle waarschijnlijkheid verkregen zal worden.
Beleidskaders	
Ecologische Hoofdstructuur (landelijk en provinciaal beleid)	Voor heel Nederland zijn natuurgebieden met verbindingzones vastgelegd. Dit noemen we de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een belangrijk middel om de hoofddoelstelling van het natuurbeleid te bereiken: natuur en landschap behouden, versterken en ontwikkelen, als essentiële bijdrage aan een leefbaar Nederland en een duurzame samenleving. De EHS moet er onder meer toe bijdragen dat afspraken over het behoud en het herstel van biodiversiteit worden nagekomen. Na realisatie is de structuur uiteindelijk grensoverschrijdend, zodat diersoorten zich vrij kunnen bewegen en vermengen over Europa. Bij kwantitatieve of kwalitatieve aantasting van de EHS dient gecompenseerd te worden volgens de in de Nota Ruimte vastgelegde regels.
Hoofdgroenstructuur (Amsterdams beleid)	In de structuurvisie van Amsterdam 2040 (vastgesteld in 2011) is de hoofdgroenstructuur opgenomen. Voor functiewijzigingen, die buiten de vastgelegde kaders vallen moet advies worden gevraagd aan de Technische Advies Commissie Hoofdgroenstructuur. Eventuele wijzigingen kunnen aan de Gemeenteraad worden voorgelegd.
Concept ecologische visie	de Structuurvisie 2040 is verder uitgewerkt in een ecologische visie. De kaart van de ecologische structuur is nog in concept (mei 2012). Naar verwachting wordt de visie voor het zomerreces aan de Raad aangeboden. De kaart laat de ecologische structuur zien, zoals die door dieren wordt gebruikt. In de structuur zijn een aantal knelpunten onderkend. De ambitie is om deze barrières voor dieren weg te nemen.
Rode lijstsoorten (landelijk beleid)	Eens per tien jaar worden er Rode lijsten opgesteld. Hierop komen soorten die om verschillende redenen sterk in aantal achteruitgaan. Voor het Ministerie van LNV zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Het Ministerie stimuleert dat bij bescherming en beheer van gebieden rekening wordt gehouden met de Rode-lijst-soorten, en dat zo nodig en zo mogelijk aanvullende soortgerichte maatregelen zullen worden genomen.
Groenstructuur van stadsdeel Amsterdam-Noord Natuureffectrapportage stadsdeel Amsterdam-Noord Ontwikkelingsplan natuur in de stad Amsterdam-Noord (Beleid stadsdeel Amsterdam-Noord)	Stadsdeel Amsterdam-Noord heeft in een aantal nota's haar ambitie met betrekking tot groen en groenstructuur in het stadsdeel vastgelegd. Het streven van het stadsdeel om het aanwezige groen zoveel als mogelijk te behouden en de (natuur-)kwaliteit van het groen te vergroten.

Nieuwe natuurwet

Er is een nieuwe natuurwet aangekondigd. Het is nog niet bekend wanneer deze aan de Tweede kamer zal worden voorgelegd. In deze nieuwe wet worden Boswet, Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet samengevoegd. In het conceptvoorstel wordt de bescherming van niet-Europees beschermde soorten verminderd.

Slijperweg

4. Beschrijving van het gebied en inventarisatie

Omgeving

Het plangebied Metaalbewerkersweg ligt net ten noorden van de Klaprozenweg in Stadsdeel Amsterdam-Noord. Net ten noorden van het plangebied loopt een brede strook groen over de dijk van de Buikslotermeer, met de taluds aan de noordkant is dit een groenstrook van betekenis. Net ten noordwesten ligt de Buiksloterbreek. Net ten oosten van het plangebied liggen de schoolwerktuintjes met een brede bosingel aan de zuidkant.

Het plangebied

Het plangebied is een Bedrijventerrein met onder andere grote Doe-het-zelf-zaken als Gamma en Praxis, een garage van de GVB en verder een verscheidenheid aan kleine bedrijven. Naast de Gamma ligt aangrenzend aan de parkeerplaats een terrein braak. Aan de westkant, direct grenzend aan het plangebied, naast Zijkanaal I, wordt een terrein gebruikt voor zandopslag. Hier bevindt zich ook een klein stukje bosplantsoen.

Op het bedrijventerrein staan enkele rijen jonge straatbomen. Alleen langs de Floraweg staan straatbomen van betekenis.

Ecologische verbinding

Via de Kadoelenbreek is er een verbinding met het buitengebied. Dieren die zich over land en langs oevers verplaatsen kunnen via deze ecologische verbinding het plangebied bereiken..

Inventarisatie: aangetroffen en verwachte soorten

Zoogdieren

Algemene soorten als bosmuis, egel en mol kunnen via de Buikslotermeerdijk het plangebied bereiken. Daar is echter niet of nauwelijks leefgebied voor deze dieren.

De gebouwen zijn vrijwel ongeschikt voor vleermuizen. Op het terrein zelf is geen foerageergebied voor vleermuizen. Goed foerageerterrein is er langs de Buikslotermeerdijk en bij de Floraweg.

Bij een inventarisatie van vleermuizen in 2011 zijn enkele vleermuizen waargenomen die ter hoogte van het veld met elektriciteitsinstallaties. Waarschijnlijk vlogen deze van een verblijfplaats ten zuiden van de Klaprozenweg naar foerageergebied rond de Buiksloterbreek.

Sommige gebouwen hebben dubbelsteensmuren met toegankelijke spouwen. Deze zijn geschikt voor vleermuizen.

Amfibieën

Voor amfibieën is er geen geschikt biotoop.

Broedvogels

De straatbomen in het plangebied zijn nog beperkt van omvang, hooguit geschikt voor een enkel nest van een houtduif. Langs de Floraweg staan hogere bomen, geschikt voor een nest van kraai of ekster. Rond de gebouwen kunnen kool- en pimpelmesjes broeden.

Vogels, waarvan het nest het hele jaar beschermd zijn, zijn niet te verwachten. Er is geen geschikt biotoop voor huismussen. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen gezien of gehoord.

Analyse

Het plangebied metaalbewerkersweg is een bedrijventerrein met beperkte natuurwaarde.

Er is een kans op vleermuisverblijfplaatsen in de gebouwen op het terrein. Gezien de nabijheid van goed foerageergebied is het niet uit te sluiten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen zijn.

5. Ingrepen en analyse van de effecten op flora en fauna

Het plan

Het plan is conserverend van karakter. Een horecavestiging voor een restaurant van maximaal 350 m² wordt mogelijk gemaakt op het braakliggende terrein bij de Gamma.

Mogelijke effecten op beschermde soorten

Het is niet uit te sluiten dat er vleermuizen verblijven. Bij sloop of grootschalige renovatie van voor vleermuizen geschikte gebouwen is het nodig om te onderzoeken of deze gebouwen daadwerkelijk worden gebruikt door vleermuizen.

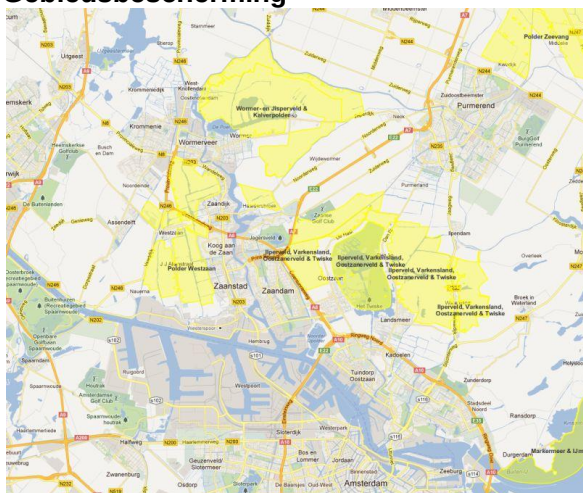
Indien vleermuisverblijfplaatsen worden aangetroffen kunnen maatregelen worden getroffen om negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen.

Buikslotermeerdijk, rand plangebied

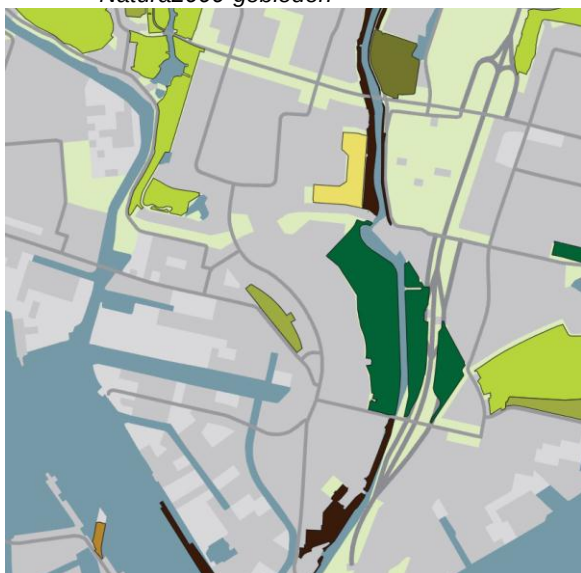
6. Consequenties natuurwetgeving en ontheffing Flora- en faunawet

Gebiedsbescherming

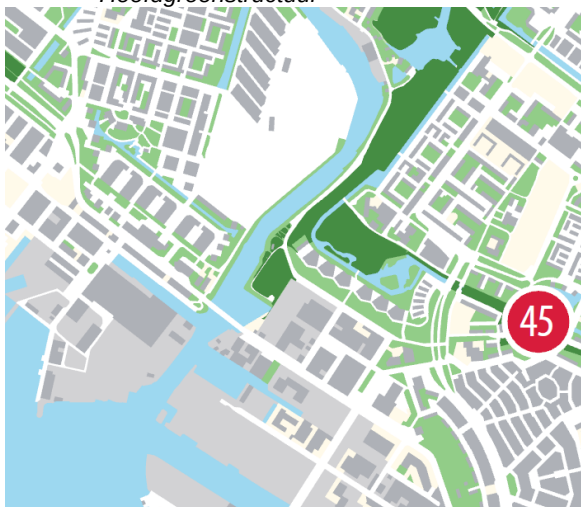
Het plan bevindt zich buiten de Speciale Beschermingszones. De polder Westzaan, ten westen van Zaanstad, het Oostzanerveld en het Twiske zijn de meest nabijgelegen Natura2000-gebieden. Negatieve effecten op deze gebieden worden niet verwacht.

Natura2000-gebieden

Het plan ligt niet in de Hoofdgroenstructuur van de Gemeente Amsterdam. De bijna aangrenzende Buikslotermeerbreek wel.

Hoofdgroenstructuur

De rand langs het Zijkanaal I en het braakliggende terrein met zanddepot aan de westkant maakt onderdeel uit van de Ecologische structuur van Amsterdam. In het plangebied bevinden zich geen ecologische verbindingen.

Concept ecologische structuur

Natuurbeleid Noord

Stadsdeel Noord heeft in haar natuurbeleid geen ambities voor bedrijventerreinen gedefinieerd.

Soortbescherming

Zoogdieren

Voor de grondgebonden zoogdieren: mol, egel en bomuis geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling.

Vleermuizen

Voor vleermuizen is een ontheffing nodig als er verbodsartikelen overtreden gaan worden. Alle vleermuissoorten worden streng door de Flora- en faunawet beschermd (Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn). Dikwijls kan door een goede planning van de werkzaamheden en het treffen van mitigerende maatregelen een ontheffingsaanvraag worden voorkomen. Indien er wel een ontheffingsaanvraag nodig is zal naar alle waarschijnlijkheid worden verkregen als op de hieronder beschreven wijze wordt gehandeld.

Onderzoek naar aanwezigheid vleermuizen

Om de aanwezigheid van vleermuizen vast te stellen is er nader onderzoek nodig. Dit dient uitgevoerd te worden als er gebouwen op het bedrijventerrein gesloopt of grootschalig gerenoveerd gaan worden. Hierbij moet onderzoek gedaan worden naar verblijfplaatsen in gebouwen:

- zomerverblijfplaatsen gewone en ruige dwergvleermuis in gebouwen;
- winterverblijfplaatsen gewone en ruige dwergvleermuis in gebouwen;
- baltsplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis in gebouwen.

Bij het nader onderzoek moet het vleermuizenprotocol worden gevolgd. In de praktijk zal dit betekenen dat er minimaal vier keer per seizoen (van april tot half oktober) in de late avond of vroege ochtend gespecialiseerd onderzoek zal moeten worden gedaan met batdetectoren. Hoe het vleermuizenprotocol moet worden toegepast is te vinden op:

http://www.gegevensautoriteitnatuur.nl/files/vleermuisprotocol_2012_24_februari_2012-1.aspx (Er verschijnen regelmatig aangepaste protocollen).

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er vaste verblijfplaatsen in de gebouwen zijn moet er volgens de Flora- en faunawet gehandeld worden. In de gedragscode van de Gemeente Amsterdam (http://www.amsterdam.nl/publish/pages/123284/gedragscode_flora_en_fauna_amsterdam_.pdf) staan hiervoor de richtlijnen. Hieronder volgt wat de consequenties zouden kunnen zijn.

In grote lijnen komt dit neer op het voorkomen van schade aan vleermuizen bij sloopwerkzaamheden en het aanbrengen van vervangende voorzieningen in nieuwbouw.

De te treffen maatregelen zijn afhankelijk van het type verblijfplaats. Mogelijke maatregelen zijn:

- Bij de planning van de sloopwerkzaamheden moet rekening worden gehouden met kwetsbare periodes van de aangetroffen soorten, deze perioden verschillen per type verblijfplaats;
- Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen op het juiste moment (zodat vleermuizen voor de sloop kunnen wegtrekken).

Ten tweede moet worden aangetoond dat de functionaliteit van de vaste rust – en verblijfplaatsen behouden blijft. Dat kan door:

- Werkzaamheden aan gebouwen met geschikte verblijfsplaatsen te faseren;
- In de nieuwbouw of in gebouwen in de nabije omgeving voorzieningen te treffen waardoor vleermuizen deze gebouwen weer als verblijfplaatsen kunnen gebruiken door bijvoorbeeld een deel van een spouwmuur voor vleermuizen toegankelijk te maken of vleermuiskasten in te metselen of op te hangen.

- Bij de sloop van een gebouw kunnen de maatregelen in de vorm van een ontheffingsaanvraag aan het Ministerie van ELI worden aangelegd. Indien de maatregelen als voldoende worden beoordeeld volgt er een positieve afwijzing. Dat wil zeggen dat de gevraagde ontheffing niet gegeven wordt, omdat deze niet nodig is. Broedvogels

Voor de broedvogels in het plangebied geldt, dat de nesten gedurende de broedtijd zijn beschermd, maar daarbuiten niet. Ontheffing voor broedende vogels wordt niet verleend, omdat het in de regel goed mogelijk is om verontrusting in het broedseizoen te voorkomen.

Zorgplicht

Voor alle soorten, ook niet-beschermd, geldt de zorgplicht. Dat betekent dat door zorgvuldig te werken zoveel mogelijk schade aan diersoorten moet worden voorkomen.

Draaierveg

7. Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Er is een kleine kans op verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen. Ook is slechts een deel van de gebouwen geschikt voor vleermuizen. Bij voorgenomen sloop- of renovatie wordt geadviseerd om eerst via een Quick scan te bepalen of een gebouw mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Als dat het geval is, is een uitgebreid onderzoek naar vleermuizen volgens het vleermuizenprotocol nodig.

Aanbevelingen

De natuurwaarden van het terrein zijn nu erg laag. In deze paragraaf worden wat kansen voor natuur genoemd. Ook op een bedrijventerrein kunnen de natuurwaarden met eenvoudige maatregelen worden vergroot.

- Uitbreiden van het aantal straatbomen, van inheemse soorten profiteren vogels meer dan van exoten;
- gevelbegroeiing langs kale muren;
- het benutten van platte daken door de aanleg van groene daken of door broedgelegenheid voor vogels te creëren;
- de aanleg van voorzieningen (verblijfplaatsen in spouwmuren) voor vleermuizen in de strook bebouwing langs de Buikslotermeerdijk;
- inrichting en beheer van openbaar groen afstemmen op voedselbehoefte vleermuizen en vogels: bijvoorbeeld door een variatie van inheemse soorten, besdragend en wintergroen.